

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 289/08-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. novembra 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa o sťažnosti MUDr. K. A., K.; Ing. T. S., B., a A. R., Ž., zastúpených advokátkou JUDr. J. F., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 9 CoD 115/2006-161 z 10. decembra 2007 takto

r o z h o d o l :

Základné právo MUDr. K. A., Ing. T. S. a A. R. na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základné právo vlastníť majetok zaručené v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 9 CoD 115/2006-161 z 10. decembra 2007 porušené nebolo.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 289/08-17 zo 4. septembra 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť MUDr. K. A., K.; Ing. T. S., B., a A. R., Ž. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ústavy a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 CoD 115/2006-161 z 10. decembra 2007.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 420/01 konal o žalobe sťažovateľov, ktorou sa domáhali určenia ich vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam proti žalovanej spoločnosti C., s. r. o. (ďalej len „pôvodná žalovaná“). V priebehu konania pôvodná žalovaná previedla 4. februára 2004 kúpnu zmluvou vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na spoločnosť X., s. r. o. (ďalej aj „žalovaná“), preto sťažovatelia žiadali, aby okresný súd povolil zmenu účastníkov na strane žalovanej, čomu okresný súd vyhovel.

Paralelne popri konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 12 C 420/01 začalo na okresnom súde bez vedomia sťažovateľov aj exekučné konanie vedené pod sp. zn. 20 Er 78/04 vo veci oprávneného R. O. proti povinnej spoločnosti X., s. r. o. (žalovaná), v rámci ktorého boli sporné nehnuteľnosti 18. júna 2004 vydražené v prospech vydražiteľky M. L.

(ďalej len „vydražiteľka“), ktorej udelenie príklepu schválil aj okresný súd uznesením z 10. novembra 2004, na základe čoho bola vydražiteľka zapísaná do katastra nehnuteľností ako vlastníčka sporných nehnuteľností ku dňu udelenia príklepu, t. j. k 18. júnu 2004.

Sťažovatelia sa v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 420/01 dozvedeli o zmene vlastníka sporných nehnuteľností od žalovanej, a to až po uskutočnení tejto zmeny, preto následne opäť žiadali, aby okresný súd pripustil zmenu účastníka na strane žalovanej, ktorej žiadosti okresný súd aj vyhovel. Okresný súd v danej veci rozhodol rozsudkom č. k. 12 C 420/2001-136 z 5. septembra 2006, ktorým žalobu sťažovateľov zamietol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vydražiteľka nadobudla sporné nehnuteľnosti bez vedomia, že si na nich uplatňujú sťažovatelia nárok v inom konaní, t. j. tieto nehnuteľnosti nadobudla dobromyseľne a tiež „... *ich nenadobudla prevodom od pôvodného vlastníka, ale núteným výkonom rozhodnutia, teda na základe iných skutočností (§ 132 ods. 1 OZ) - udelením príklepu, v zmysle § 150 zákona č. 233/1995 Z. z. Z toho dôvodu bola žaloba zamietnutá*“.

Proti rozsudku okresného súdu č. k. 12 C 420/2001-136 z 5. septembra 2006 sťažovatelia podali odvolanie, ktoré okrem iného zdôvodnili takto: „... *právne posúdenie veci okresným súdom bolo výsledkom ústavne nekonformného výkladu zákona. Okresný súd na jednej strane ustálil, že v momente udelenia príklepu žalovanej L. svedčilo vlastnícke právo nám, resp. našim právnym predchodcom, no zároveň na druhej strane dospel k záveru, že žalovaná L. nehnuteľnosti nadobudla v dôsledku príklepu platným spôsobom. To znamená, že podľa názoru okresného súdu malo na žalovanú L. prejsť príklepom vlastnícke právo po takom subjekte (firme X. s. r. o.), ktorý podľa jednoznačných zistení okresného súdu vlastníkom týchto nehnuteľností vôbec nebol. Okresný súd bez akéhokoľvek vysvetlenia a podrobnejšej argumentácie ignoroval základnú občianskoprávnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má. Ak totiž firma X. s. r. o. nebola skutočným vlastníkom nehnuteľností, potom žalovaná L. nemohla k nim nadobudnúť vlastníctvo exekučným príklepom na základe exekúcie vedenej nie proti nám - skutočným vlastníkom, ale proti firme X. s. r. o.*“

V odvolacom konaní krajský súd napadnutým rozsudkom č. k. 9 CoD 115/2006-161 z 10. decembra 2007 rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 420/2001-136 z 5. septembra 2006

ako vecne správny potvrdil, pričom sťažovatelia v tejto súvislosti v sťažnosti podanej ústavnému súdu okrem iného uviedli:

„Neudržateľnosť interpretačných záverov krajského súdu možno ilustrovať aj na základnej zásade vyplývajúcej z ustanovenia § 159 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány. Pre každého je záväzný iba vtedy, ak je ním rozhodnuté o osobnom stave. To znamená, že právoplatné rozsudky civilných súdov majú právne účinky iba inter partes. Tretia osoba, ktorá účastníkom občianskeho súdneho konania nebola, nie je právoplatným rozsudkom viazaná (s výnimkou prípadu, ak ide o právoplatný rozsudok týkajúci sa osobného stavu) a má preto právo domáhať sa súdnej ochrany, ak je toho presvedčenia, že takýto právoplatný rozsudok zasahuje do jeho práv. Ako príklad možno uviesť rozhodnutie dedičského súdu o nadobudnutí vlastníctva dedičom po poručiteľovi. Takéto rozhodnutie nebráni tretej osobe, ktorá účastníkom dedičského konania nebola, domáhať sa na súde určenia, že majetok zaradený do dedičstva patrí práve jej.

Zodpovedá skutočnosti, že Exekučný poriadok je samostatným procesnoprávnym predpisom, ktorý v podstate vylučuje použitie Občianskeho súdneho poriadku v exekučnom konaní. Hoci Exekučný poriadok neobsahuje ustanovenie obdobné ustanoveniu § 159 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, treba dospieť k záveru, že aj právoplatné rozhodnutia súdov vydané v exekučnom konaní majú účinky inter partes. Preto i v týchto prípadoch musí mať tretia osoba, ktorá účastníčkou exekučného konania nebola, právo na súdnu ochranu. Nebolo by logické, aby takéto právo patrilo tretej osobe v konaní vo veci samej, nie však už v konaní exekučnom.

Krajský súd opiera svoj právny názor o stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR z 11. 01. 1974 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk z r. 1974 pod č. 20. V tejto súvislosti podotýkame, že toto stanovisko zodpovedá dobe, v ktorej bolo vydané. Ochrana základných ústavných práv súkromných osôb nepredstavovala v tom čase nijakú prioritu. Okrem toho, vtedy neplatila súčasná ústava, ale ani dohovor a dodatkový protokol. Bolo preto povinnosťou krajského súdu, vzhľadom na obsah nášho odvolania analyzovať, či stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR je aplikovateľné vo svetle zásadných ústavných zmien, ktoré po vydaní stanoviska nastali. Akákoľvek analýza v tomto smere však v rozsudku krajského súdu absentuje.

Možno uviesť, že výklad zákona, ktorý zastávajú všeobecné súdy, znamená vo svojich dôsledkoch, že skutočný vlastník veci draženej v rámci exekúcie môže prísť o svoje vlastnícke právo bez toho, aby sa o prebiehajúcej exekúcii a udelení príklepu vôbec dozvedel. Ustanovenia Exekučného poriadku neposkytujú totiž v tomto smere skutočnému vlastníkovi dostatočné záruky pre ochranu vlastníckeho práva. Možnosť podať v priebehu exekúcie tzv. vylučovaciu žalobu v zmysle § 55 ods. 1 Exekučného poriadku nie je dostatočnou ochranou vlastníckeho práva skutočného vlastníka, keďže tento sa vôbec nemusí o prebiehajúcej exekúcii dozvedieť. Pokiaľ za takéhoto stavu nie je mu poskytnutá súdna ochrana v súdnom konaní vedenom po udelení príklepu a jeho schválení súdom, nemožno takýto výklad zákona považovať za súladný s označenými ustanoveniami ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty považujeme rozsudok krajského súdu za arbitrárny.“

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„V konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 9 CoD 115/2006 boli porušené základné práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ústavy, ako aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, v spojení s čl. 152 ods.4 ústavy.

Rozsudok krajského súdu č. k. 9 CoD 115/2006-161 z 10. 12. 2007 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd je povinný nahradiť sťažovateľom trovy ich právneho zastúpenia advokátkou do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: predseda krajského súdu listom sp. zn. 1 SprV 801/2008 z 26. septembra 2008 a právna zástupkyňa sťažovateľov stanoviskom k uvedenému vyjadreniu listom z 1. októbra 2008.

2.1 Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení uviedol:

„Sťažnosť považujeme za neopodstatnenú.

Podľa nášho názoru rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10. 12. 2007 č. k. 9 CoD 115/2006-161 neboli porušené základné práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a ani práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy SR.

Súhlasíme s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.“

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľov vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu uviedla:

„Vo veci sťažnosti sťažovateľov MUDr. K. A. a spol. proti Krajskému súdu v Košiciach na Vašu výzvu z 30. 9. 2008 doručenú 01. 10. 2008 uvádzam, že k pripojenému vyjadreniu krajského súdu z 26. 9. 2008 by bolo zbytočné sa vyjadrovať, keďže neobsahuje žiadnu relevantnú argumentáciu.

Prehlasujem, že sťažovatelia netrvajú na ústnom pojednávaní.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ústavy a práva zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podstata námietok sťažovateľov týkajúca sa porušenia označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 9 CoD 115/2006-161 z 10. decembra 2007 je založená na ich tvrdení o arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu, z dôvodu podľa ich názoru nesprávneho právneho posúdenia otázky, či vydražiteľke, ktorá nadobudla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam vydražením v exekučnom konaní, o ktorom sťažovatelia nemali vedomosť, možno uložiť povinnosť tieto sporné nehnuteľnosti vydať sťažovateľom, ak ich vlastnícke právo k nim je nepochybné. Podľa názoru sťažovateľov tým, že okresný súd a napokon aj krajský súd síce na jednej strane uznali odôvodnenosť ich vlastníckeho nároku k sporným nehnuteľnostiam, avšak napriek tomu bola ich žaloba zamietnutá z dôvodu, že vydražiteľka tieto nehnuteľnosti nadobudla „privilegovaným“ spôsobom - vydražením v exekučnom konaní, došlo nielen k porušeniu základného práva a práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie, ale v konečnom dôsledku nebola poskytnutá ani dostatočná ochrana ich vlastníckemu právu k sporným nehnuteľnostiam.

Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či je, alebo nie je v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave.

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyodené závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom

a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva:

«Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, doplnil dokazovanie obsahom spisu Okresného súdu Michalovce sp. zn. 20 Er 78/2004, týkajúceho sa exekúcie oprávneného R. O., proti povinnej X. spol. s r.o. Z neho bola oboznámená zápisnica o udelení príklepu pri dražbe nehnuteľnosti zo dňa 18. 6. 2004, uznesenie Okresného súdu Michalove zo dňa 10. 11. 2004, ktorým bol schválený príklep udelený vydražiteľovi Monike L. za najvyššie podanie 810.000,- Sk, uznesenie Okresného súdu Michalovce zo dňa 23. 2. 2005, ktorým bol schválený rozvrh výťažku z rozvrhového pojednávania konaného na exekútorskom úrade súdneho exekútora Mgr. R. D. v exekučnom konaní 20 Er 78/04 a najvyššie podanie 810.000,- Sk bolo rozdelené na trovy exekúcie súdnemu exekútorovi vo výške 139.850,- Sk a na časť pohľadávky vymáhajúceho veriteľa R. O., M., vo výške 670.150,- Sk.

Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia (§ 132 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Základným predpokladom nadobudnutia vlastníctva rozhodnutím štátneho orgánu je právomoc štátneho orgánu, t. j. jeho oprávnenie v konkrétnej veci rozhodovať o vzniku (zániku) vlastníckeho práva. Takým štátnym orgánom je súd, ktorý rozsudkom môže napríklad určiť vlastnícke právo, uznesením môže rozhodnúť o schválení udelenia príklepu v exekučnom konaní podľa zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov a pod.

Podľa § 150 ods. 1 Exekučného poriadku, ak vydražiteľ zaplatil najvyššie podanie a súd udelenie príklepu schválil, stáva sa vydražiteľ vlastníkom nehnuteľností ku dňu udelenia príklepu.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že po splnení dvoch zákonných predpokladov, t. j. zaplatenia najvyššieho podania a schválenia príklepu súdom, sa vydražiteľ stáva vlastníkom vydražených nehnuteľností ku dňu udelenia príklepu.

Zo spisu Okresného súdu Michalovce sp. zn. 20 Er 78/2004 vyplýva, že M. L. (v tomto spore žalovaná) vydražila nehnuteľnosti vedené na LV č. 9306 v katastrálnom území Michalovce, a to... za najvyššie podanie 810.000,- Sk. Príklep bol súdnym exekútorom udelený dňa 18. 6. 2004 a Okresný súd Michalovce uznesením zo dňa 10. 11. 2004 č. k. 20 Er 78/04-12 tento príklep schválil a ďalším uznesením z 23. 2. 2005 na čl. 17 bol schválený rozvrh výťažku - najvyššie podanie 810.000,- Sk.

Zaplatením najvyššieho podania a schválením príklepu súdom sa M. L. stala vlastníčkou predmetných nehnuteľností ku dňu 18. 6. 2004.

Pokiaľ ide o to, že bola dražená vec, ktorá nemala byť vo vlastníctve povinného, keďže žalovaná nadobudla vlastníctvo nie prevodom, ale prechodom, ide o originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva a tento spôsob sa označuje ako „privilegovaný“.

Pokiaľ vlastník nehnuteľností, ktorý v katastri nie je zapísaný ako vlastník, zistí, že jeho nehnuteľnosť má byť predaná v dražbe na základe už nariadenej exekúcie, môže sa brániť vylučovacou žalobou v zmysle § 55 ods. 1 Exekučného poriadku. Ak vylučovacia žaloba nie je podaná, nič nebráni vykonaniu dražby a vydražiteľ sa stáva vlastníkom za splnenia uvedených zákonných predpokladov, aj keď vydražená nehnuteľnosť nebola vlastníctvom povinného.

To však nevylučuje možnosť prípadne podať žalobu proti oprávnenému v súdnej exekúcii na plnenie z bezdôvodného obohatenia, tak ako sa to uvádza v stanovisku Najvyššieho súdu ČSSR z 11. 1. 1974 uverejnenom pod č. 20 z roku 1974 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 0. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny.

Odvolací súd nepripustil dovolanie v tejto veci, lebo neide o takú právnu otázku, ktorá by judikatúrou vyšších súdov nebola riešená.»

Z citovaného rozsudku krajského súdu je zrejmé, že krajský súd sa v súlade s rozsahom odvolacieho dôvodu sťažovateľov proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 12 C 420/2001 z 5. septembra 2006 [§ 212 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)], vysporiadal s ich námietkou týkajúcou sa nemožnosti nadobudnutia vlastníckeho práva v exekučnom konaní udelením a následným súdnym schválením príklepu vydražiteľovi k veci, ktorá nebola v čase udelenia príklepu vo vlastníctve povinného z exekúcie, tak, že neexistenciu vlastníckeho práva povinného k predmetu dražby v čase udelenia príklepu nepovažoval za prekážku nadobudnutia vlastníckeho práva v prospech vydražiteľa, ktorý v súlade so zákonom zaplatil najvyššie podanie a bol mu súdom schválený príklep udelený súdnym exekútorom, a to z dôvodu, že podľa názoru krajského súdu ide o nadobudnutie vlastníckeho práva rozhodnutím štátneho orgánu, t. j. ide o „privilegovaný“ spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, ktorý je osobitne chránený pred nárokom pôvodného skutočného vlastníka vydraženej veci. Súčasne však krajský súd dal vlastníčkovi vydraženej veci do pozornosti právne prostriedky ochrany, prostredníctvom ktorých sa môže domôcť ochrany svojho vlastníckeho práva k predmetu dražby už v jej samotnom priebehu, resp. pred jej začatím (vyučovacia žaloba) alebo sa môže domôcť náhrady za vec v jeho vlastníctve, ktorá bola vydražená proti jeho vôli (vymoženie výťažku z predaja veci od oprávneného v exekúcii titulom práva silnejšieho).

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľmi nastolená problematika nebola dosiaľ v judikatúre súdov Slovenskej republiky riešená, posúdenie otázky - aké je postavenie vlastníka veci (odlišného od osoby povinného v exekúcii) voči osobe, ktorá túto vec nadobudla do vlastníctva dobromyseľne udelením a následným súdnym schválením príklepu udeleného v exekúcii, ak predmetná vec nebola vo vlastníctve povinného z exekúcie – považuje ústavný súd za riešenie otázky po právnej stránke zásadného významu.

Podľa relevantnej časti § 134 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekúciu predajom nehnuteľností možno vykonať len vtedy, ak sa preukázalo, že nehnuteľnosť je vo vlastníctve povinného.

Podľa § 55 ods. 1 Exekučného poriadku právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu, môže tretia osoba uplatniť voči oprávnenému na súde návrhom na vylúčenie veci z exekúcie podľa osobitného predpisu (pozri Občiansky súdny poriadok).

Podľa § 80 písm. c) OSP návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

Podľa § 57 ods. 1 písm. e) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak bolo právoplatne rozhodnuté, že exekúcia postihuje vec, na ktorú má niekto právo nepripúšťajúce exekúciu (§ 55).

Podľa § 150 ods. 2 Exekučného poriadku ak vydražiteľ zaplatil najvyššie podanie a súd udelenie príklepu schválil, stáva sa vydražiteľ vlastníkom nehnuteľnosti ku dňu udelenia príklepu.

Citovaná právna úprava viedla ústavný súd k záveru, že v prípade, ak exekučné konanie prebehne v súlade s účinnou právnou úpravou, t. j. ak exekučný súd, ako aj exekučným súdom poverený súdny exekútor pri nútenom výkone súdneho alebo iného rozhodnutia predajom (dražbou) nehnuteľných vecí vychádzajú z aktuálnych záznamov o vlastníkoch predávaných nehnuteľností vedených v katastri nehnuteľností a osoba, ktorá má voči týmto nehnuteľnostiam právo spochybňujúce právo vlastníka zapísaného v katastri nehnuteľností, sa nedomáha tohto jej práva včas (pred predajom nehnuteľnosti) podaním vylučovacej žaloby, nič nebráni tomu, aby sa vydražiteľ, ktorý zaplatil najvyššie podanie a ktorému bol súdnym exekútorom udelený a exekučným súdom schválený príklep, stal vlastníkom vydraženej nehnuteľnosti ku dňu udelenia príklepu bez ohľadu na „pravdivosť“ vlastníctva povinného z exekúcie, ktorý bol k okamihu udelenia príklepu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník.

Nepochybne aj „pôvodný vlastník“ alebo iná osoba disponujúca silnejším právom k predmetu exekúcie ako je právo povinného z exekúcie, ktorá sa síce včas (pred predajom exekuvanej nehnuteľnosti) nedovolala ochrany svojho vlastníckeho práva, či už z dôvodu jej nevedomosti o prebiehajúcom exekučnom konaní, alebo z jej nevedomosti o existencii právnych prostriedkov (vylučovacia žaloba), ktoré jej na ochranu jej práva (silnejšieho od práva povinného v exekúcii) poskytuje právny poriadok, má možnosť domáhať sa ochrany tohto práva (v prípade jeho preukázania) aj po vykonaní exekúcie, a z titulu „práva silnejšieho“ k vydraženej veci sa môže od oprávneného v exekúcii domáhať vydania výťažku z predaja tejto veci ako náhrady za odňatie jej práva k vydraženej veci. Táto osoba sa však nemôže domôcť samotného vydania exekuvanej veci od vydražiteľa, ktorý sa stal jej vlastníkom zákonným spôsobom navyše odobreným rozhodnutím štátu (schválenie udelenia príklepu), ktorý sa spomedzi spôsobov nadobudnutia vlastníckeho práva upravených v § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka považuje za „privilegovaný“ (prioritný) spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, majúci prednosť pred vlastníckym právom nadobudnutým iným, zákonom predvídaným spôsobom.

Navyše v prípade, ak sa osoba so silnejším právom k exekuvanej veci k právu povinného z exekúcie nemohla domôcť ochrany svojho práva pred predajom (vydražením) tejto veci v dôsledku nesprávneho postupu exekučného súdu alebo súdneho exekútora, môže sa domáhať proti týmto subjektom náhrady škody podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona, prípadne žalobou podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd považuje vzhľadom na obdobnosť právnej úpravy exekučného konania Slovenskej republiky s právnou úpravou v Českej republike na tomto mieste za potrebné a užitočné poukázať aj na právne významné východiská riešenia tejto problematiky v judikatúre Českej republiky.

V súvislosti so sťažnosťou sťažovateľa proti rozhodnutiam všeobecných súdov, ktoré zamietli jeho žalobu, ktorou sa voči vydražiteľovi v exekučnom konaní, ktorý zaplatil najvyššie podanie a bol mu udelený a súdom schválený príklep, domáhal vydania vydraženej hnuiteľnej veci (starožitných hodín), ktorá podľa jeho tvrdenia v čase udelenia príklepu bola vo vlastníctve sťažovateľa, a nie vo vlastníctve povinného z exekúcie, sa Ústavný súd Českej republiky v uznesení sp. zn. I. ÚS 538/05 z 30. septembra 2005 stotožnil s právnym názorom všeobecných súdov, podľa ktorého *„Vlastnictví movité věci přechází na vydražitele ke dni příklepu až zaplacením nejvyššího podání a převzetím vydražené věci. K odvolací námitce stěžovatele, že byla dražena věc, která nebyla vlastnictvím povinného, uvedl, že prodej v dražbě v rámci exekučního řízení je veřejnoprávním úkonem a vzhledem k tomu v rámci exekučního řízení přejde na vydražitele vlastnictví věci i v případě, že nebyla předmětem vlastnictví povinného. Nabytí vlastnictví příklepem v exekučním řízení patří mezi případy nabytí vlastnictví rozhodnutím státního orgánu.“*. Navyše, uvedený právny názor všeobecné súdy, ako aj Ústavný súd Českej republiky zastávali aj napriek skutočnosti, že sťažovateľ preukázal, že súdny exekútor predmetné starožitné hodiny vydražil aj napriek tomu, že sťažovateľ ho ešte pred dražbou opakovane upozornil, že predmet dražby nie je vlastníctvom povinného z exekúcie a súdny exekútor nevyčkal ani na rozhodnutie o žalobe sťažovateľa o vylúčení predmetných hodín z exekúcie, v konaní o ktorej bol sťažovateľ navyše úspešný. V tejto súvislosti dokonca všeobecné súdy a ústavný súd zastávali právny názor, podľa ktorého na už citovanom závere *„... nic nemění skutečnost, že exekutor nepostupoval správně, pokud provedl dražbu předmětných hodin dříve, než bylo rozhodnuto o jejich vyloučení z exekuce. Z toho vyplývá, že příklepem v dražbě, provedené v rámci exekučního řízení prodejem movitých věcí, spolu se zaplacením nejvyššího podání a převzetím věci vydražitelem po udělení příklepu, dochází k přechodu vlastnického práva k vydražené věci na vydražitele, i když povinný nebyl vlastníkem dražené věci. K tvrzení stěžovatele, že přišel o vlastnictví k hodinám bez náhrady, odvolací soud uvedl, že stěžovatel může uplatnit nárok vůči oprávněnému na výtěžek z prodeje předmětných hodin, popřípadě má možnost uplatnit své právo na náhradu škody vůči exekutorovi podle § 32 odst. 1 exekučního řádu.“* .

Rovnaký právny názor v rámci dovolacích konaní vyslovil opakovane Najvyšší súd Českej republiky aj v rozsudku sp. zn. 22 Cdo 1229/2003 z 27. januára 2004 v uznesení

sp. zn. 20 Cdo 3093/2005 z 28. júna 2006 a uznesení sp. zn. 20 Cdo 5177/2007 z 15. augusta 2008.

V konaní vedenom pod sp. zn. 22 Cdo 1229/2003 Najvyšší súd České republiky konal o dovolaní pôvodnej vlastníčky vydraženej hnutelnej veci (autobus) proti rozhodnutiam súdov nižších stupňov, ktoré vyhovelí žalobe úspešného vydražiteľa a vlastníčke uložili povinnosť vydať mu vydraženú hnutelnú vec, ktorú pôvodná vlastníčka zadržovala dôvodiac, že táto vec bola v čase udelenia príklepu v jej vlastníctve, a nie vo vlastníctve povinného z exekúcie, a preto ju podľa jej názoru nemohol nadobudnúť do vlastníctva ani vydražiteľ. V danom prípade *«Dovolací soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí má po právní stránce zásadní význam, neboť, pokud je dovolacímu soudu známo, právní otázka, zda příklepem v dražbě, provedené v rámci výkonu rozhodnutí prodejem věcí movitých, dochází k přechodu vlastnického práva k vydražené věci na vydražitele, i když povinný nebyl vlastníkem dražené věci a její vlastník o probíhajícím výkonu rozhodnutí nevěděl, nebyla dosud v praxi dovolacího soudu řešena.*

*... předpokladem přechodu vlastnického práva ke dražené movité věci na vydražitele je zaplacení nejvyššího podání vydražitelem ihned poté, co mu byl udělen příklep, protože pokud by tak neučinil, bylo by v dražbě pokračováno bez jeho účasti, bez ohledu na to, že mu byl příklep udělen. Vlastnictví movité věci tak nepřechází na vydražitele příklepem, ale ke dni příklepu až zaplacením nejvyššího podání a převzetím vydražené věci. Pokud jde o to, že v daném případě byla dražena věc, která nebyla vlastnictvím povinného, dovolací soud sdílí názor vyslovený ve vysokoškolské učebnici Prof. JUDr. Aleny Winterové, CSc., a kolektivu, *Civilní právo procesní*, vydané nakladatelstvím Linde Praha a. s., 1999, str. 541, který prodej v soudní dražbě považuje za veřejnoprávní úkon – „vzhledem k povaze prodeje jako veřejnoprávního úkonu v rámci výkonu rozhodnutí přejde na vydražitele vlastnictví věci, i kdyby se později ukázalo, že věc nebyla předmětem vlastnictví povinného“. Shodný názor vyplývá i z učebnice *Občanské právo hmotné* Prof. JUDr. Marty Knappové, DrSc., a Prof. JUDr. J. Švestky, DrSc., a kolektivu, vydané nakladatelstvím ASPI Publishing, s. r. o., Praha 2003, v níž se ve svazku I. na str. 310 mezi případy nabytí vlastnictví rozhodnutím státního orgánu uvádí i příklep při výkonu rozhodnutí prodejem věci, mimo jiné podle § 328b OSŘ, jímž se upravuje dražba movitých věcí soudem. Uvedené názory nepřímo podporuje *Komentář Občanského soudního řádu, II. díl*, vydaném*

nakladatelství Panorama Praha, 1985, k § 267 pod bodem 10., str. 252, podle kterého „kdyby během výkonu došlo k prodeji takové věci dříve, než bylo o vylučovací žalobě pravomocně rozhodnuto, ... pak je třeba v řízení pokračovat s tou změnou, že se vylučuje z výkonu dosažený výtěžek“, a dále, že i „kdyby ve výkonu byl před pravomocným rozhodnutím o vylučovací žalobě výtěžek vydán oprávněnému, pak musí být žalobní návrh změněn tak, že oprávněný je povinen vydat výtěžek žalobci z toho důvodu, že byl ve výkonu nepřípustně obohacen z majetku žalobce“. V této souvislosti lze také odkázat na korespondující stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR z 11. 1. 1974, sp. zn. Cpij 79/72, publikovaného pod č. 40 ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek z roku 1974, podle kterého „nepodání návrhu na vyloučení movitých věcí, u kterých nedochází při soudním výkonu k prodeji, z výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 267 odst. 1 OSŘ, nevylučuje možnost žalovat věřitele (oprávněného při soudním výkonu rozhodnutí) na plnění z neoprávněného majetkového prospěchu“. Právní teorie i právní praxe tedy nevylučují možnost, aby byla soudem vydražena věc, která není ve vlastnictví povinného.

Lze tedy uzavřít, že příklepem v dražbě, provedené v rámci výkonu rozhodnutí prodejem věcí movitých, spolu se zaplacením nejvyššího podání a převzetím vydražené věci vydražitelem po udělení příklepu dochází k přechodu vlastnického práva k vydražené věci na vydražitele, i když povinný nebyl vlastníkem dražené věci a její vlastník o probíhajícím výkonu rozhodnutí nevěděl.».

Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na skutočnosť, že všetky označené rozhodnutia sa týkajú dražby hnuteľných vecí, ktorých vlastníctvo nie je ani preukázateľné záznamom v žiadnom registri, resp. v žiadnej evidencii, budú o to viac uvedené právne závery aplikovateľné aj na prípady nadobudnutia vlastnickeho práva k vydraženej nehnuteľnej veci, vlastnícke právo ku ktorej je preukázateľné aj katastrálnym úradom vydaným a potvrdeným výpisom zo súboru geodetických informácií, zo súboru popisných informácií alebo z pozemkových kníh a zo železničnej knihy, prípadne identifikáciou parcely, ktoré sú verejnými listinami [§ 69 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov].

Vzhľadom na uvedené, ako aj vzhľadom na účel exekučného konania, v ktorom výkon verejnej moci verejným činiteľom – súdnym exekútorom (§ 5 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku) smeruje k zabezpečeniu núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (§ 2 ods. 1 Exekučného poriadku), je právny názor ústavného súdu podobný s právnym názorom, ktorý vyslovil aj dovolací Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku sp. zn. 22 Cdo 850/2005 z 27. apríla 2006, podľa ktorého „Zákon (v našom prípade Exekučný poriadok, pozn.) vychází z toho, že k exekuci prodejem nemovitosti povinného může exekutor provést, jen jestliže bude listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře doloženo, že nemovitost je ve vlastnictví povinného; jde zejména o výpis z katastru nemovitostí. Podle platného práva nemusí být osoba zapsaná v katastru nemovitostí skutečným vlastníkem věci; nelze však požadovat, aby v exekučním řízení bylo též dokázáno, že osoba zapsaná v katastru nemovitostí jako vlastník skutečně též vlastníkem je (šlo by o tzv. probatio diabolica). Je věcí vlastníka, aby dbal o shodu zápisu jeho práva do katastru se skutečným stavem; pokud tak neučiní, může být postižen pro něj negativními důsledky vyplývajícími z rozporu stavu zápisu v katastru nemovitostí se stavem skutečným (vigilantibus iura scripta sunt). Pokud vlastník (resp. spoluvlastník) nemovitosti, který v katastru není jako vlastník (spoluvlastník) zapsán, zjistí, že jeho nemovitost má být prodána v dražbě na základě již nařízené exekuce, může se bránit vylučovací žalobou; jakmile je taková žaloba podána, musí být exekuční řízení přerušeno až do rozhodnutí o žalobě. Není-li však vylučovací žaloba podána, nic nebrání provedení dražby a vydražitel se stává vlastníkem vydražené nemovitosti s příslušenstvím, nabylo-li usnesení o přiklepu právní moci a zaplatil-li nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o přiklepu (v našom prípade pozri citovaný § 150 ods. 2 Exekučného poriadku, pozn.), i když vydražená nemovitost nebyla vlastníctvím povinného a povinný na tuto skutečnosť exekutora upozornil. Jde o originární způsob nabytí vlastnického práva, při kterém je vlastníctví předchůdce (povinného) nerozhodné; tento způsob nabytí se tradičně označuje jako privilegovaný (Sedláček, J., Rouček, F.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha: V. Linhart, 1935, díl II., s. 318). Pro nabytí vlastníctví je rozhodující jen to, že usnesení o přiklepu nabylo právní moci a že vydražitel zaplatil nejvyšší podání; předchozí vady řízení, včetně toho, zda dražební vyhláška nabyla právní moci, nejsou pro nabytí vlastníctví významné.“ .

Pokiaľ ide o prípad sťažovateľov, preskúmaním vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 12 C 420/2001, exekučného spisu okresného súdu sp. zn. 20 Er 78/04 a spisu súdneho exekútora Mgr. R. D. sp. zn. Ex 263/04 ústavný súd zistil nasledujúce skutočnosti.

Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 12 C 420/2001 bolo konaním o žalobe sťažovateľov, ktorou sa domáhali jednaka určenia ich vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva k nehnuteľnostiam – pozemkom, ako aj určenia, že stavba postavená na týchto pozemkoch (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“) patrí do dedičstva po ich právnych predchodcoch (oproti pôvodnej žalobe podanej 9. mája 2001, pričom okresný súd pripustil sťažovateľmi navrhovanú zmenu žalobného petitu uznesením z 12. mája 2005, avšak ďalšiu sťažovateľmi navrhovanú zmenu žalobného petitu okresný súd uznesením z 31. augusta 2006 už nepripustil). Zo súdneho spisu je ďalej zrejmé, že sťažovatelia v procesnom postavení žalobcov sa s podaním žaloby domáhali proti pôvodnej žalovanej aj vydania predbežného opatrenia, ktorým by okresný súd obmedzil jej dispozičné právo k sporným nehnuteľnostiam do právoplatného skončenia sporu, avšak tento návrh sťažovateľov bol uznesením okresného súdu č. k. 12 C 420/2001-11 z 8. júna 2001 zamietnutý s právoplatnosťou k 4. júlu 2001. O zmene v osobe pôvodnej žalovanej na žalovanú z titulu scudzenia sporných nehnuteľností sa sťažovatelia dozvedeli na pojednávaní 9. februára 2004, pričom okresný súd na návrh sťažovateľov uznesením z 12. marca 2004 pripustil vystúpenie pôvodnej žalovanej z konania s tým, že na jej miesto vstúpila žalovaná, proti ktorej sa sťažovatelia vydania predbežného opatrenia nedomáhali. O skutočnosti, že sporné nehnuteľnosti v rámci exekúcie vedenej proti žalovanej nadobudla vydražiteľka, sa sťažovatelia dozvedeli až na pojednávaní 15. decembra 2005, pričom s týmto dátumom sa v súdnom spise nachádza aj výpis z listu vlastníctva č. 9306, v ktorom je označená vydražiteľka vedená už ako vlastníčka sporných nehnuteľností z titulu udelenia príklepu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 78/2004. Vzhľadom na zmenu vlastníka sporných nehnuteľností okresný súd na návrh sťažovateľov uznesením z 24. januára 2006 pripustil, aby z konania vystúpila žalovaná a aby na jej miesto vstúpila ako nová žalovaná vydražiteľka, pričom súčasne týmto uznesením okresný súd zamietol návrh sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by obmedzil dispozičné právo vydražiteľky k sporným nehnuteľnostiam, avšak toto uznesenie bolo zmenené uznesením krajského súdu

sp. zn. 5 Co 80/2006 z 22. marca 2006 tak, že dispozičné právo sťažovateľky k sporným nehnuteľnostiam bolo obmedzené okrem práva tieto sporné nehnuteľnosti prenajať a dať ich do zálohu. V danej veci meritórne rozhodol okresný súd rozsudkom z 5. septembra 2006, ktorým žalobu sťažovateľov ako celok zamietol, pričom toto rozhodnutie okresného súdu bolo potvrdené napadnutým rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 CoD 115/2006 z 10. decembra 2007.

Zo súdneho exekučného spisu vedeného pod sp. zn. 20 Er 78/04, ako ani zo spisu súdneho exekútora vedeného pod sp. zn. Ex 263/04 nevyplýva žiaden náznak o tom, že by sťažovatelia mali vedomosť o jeho priebehu, pričom vydražiteľke bol súdnym exekútorom udelený príklep týkajúci sa vydraženia sporných nehnuteľností 18. júna 2004 a exekučným súdom bol schválený uznesením sp. zn. 20 Er 78/2004 z 10. novembra 2004.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd podotýka, že pre vecné posúdenie sťažnosťou napadnutého rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 9 CoD 115/2006 z 10. decembra 2007 je nevyhnutné vyhodnotiť a oddelene posudzovať jednak dve samostatne prebiehajúce konania, a to exekučné konanie na jednej strane a sporové konanie na strane druhej, ako aj vzájomnú prepojenosť ich účinkov.

Pokiaľ ide o exekučné konanie vedené pod sp. zn. 20 Er 78/2004, Ex 263/04, krajský súd v napadnutom rozhodnutí vychádzal z toho, že toto sa uskutočnilo v súlade s platnou právnou úpravou, pretože povinný z exekúcie bol v katastri nehnuteľností riadne vedený ako vlastník exekuovaných sporných nehnuteľností a jeho dispozičné právo k nim nebolo obmedzené (napr. predbežným opatrením), a teda vydražiteľka sa bez ohľadu na sťažovateľmi spochybňované vlastníctvo povinného z exekúcie (spoločnosť X., s. r. o. – žalovaná), ako aj bez ohľadu na vedomosť, resp. nevedomosť sťažovateľov o prebiehajúcom exekučnom konaní stala legitímnou vlastníčkou sporných nehnuteľností ku dňu udelenia príklepu. Tento spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva je „privilegovaným“ spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva (odobreného štátom), preto aj okresný súd v sporovom konaní nemal inú možnosť, ako túto skutočnosť rešpektovať a zohľadniť pri svojom rozhodovaní, s čím sa napokon v sťažnosťou napadnutom rozhodnutí stotožnil aj krajský súd.

Na existencii „práva silnejšieho“ proti právu povinného z exekúcie, ktorý je ako vlastník predmetu dražby zapísaný v katastri nehnuteľností, je založená možnosť využitia žaloby proti oprávnenému z exekúcie na vydanie výťažku z predaja predmetu dražby z dôvodu, že pri výkone rozhodnutia bol neprimerane obohatený z majetku žalobcu (tzv. žaloba z lepšieho práva). Na tomto mieste ústavný súd podotýka, že silnejším právom oproti vlastníckemu právu osoby zapísanej ako vlastník v katastri nehnuteľností môže byť iba iné vlastnícke právo, resp. vlastnícke právo inej osoby, ktoré je síce reálne preukázateľné (napr. súdnym rozhodnutím) aj keď nie je zapísané v katastri nehnuteľností. V prípade sťažovateľov však nemožno jednoznačne tvrdiť, že sú nositeľmi „práva silnejšieho“, pretože práve toto zistenie bolo predmetom konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 12 C 420/2001, ktorý mal okrem iného (časť žalobného petitu) ešte len určiť, či sťažovatelia sú, alebo nie sú vlastníckymi, resp. spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností, avšak táto žaloba sťažovateľov bola zamietnutá, čo krajský súd rovnako nezohľadnil.

Z uvedeného hľadiska, ako aj vzhľadom na už uvedené závery sa napadnuté rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 9 CoD 115/2006 z 10. decembra 2007 vecne nejaví ako zjavne neopodstatnené, svojvoľné alebo ústavne neudržateľné, resp. spôsobilé vyvolať porušenie sťažovateľmi označených základných práv zaručených v ústave a práv zaručených v dohovore a dodatkovom protokole. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným, a preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Zrušenie napadnutého rozhodnutia je v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy podmienené vyhovením sťažnosti vo veci samej (vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd zaručených v ústave alebo v kvalifikovanej medzinárodnej zmluve).

O uložení povinnosti niektorému z účastníkov konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy, rozhoduje ústavný súd podľa „výsledku konania“ (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) zohľadňujúc, či bola sťažnosť dôvodná, teda či

ústavný súd vyslovil porušenie základných práv alebo slobôd sťažovateľov zaručených v ústave alebo v kvalifikovanej medzinárodnej zmluve vo veci samej.

Keďže v uvedenom prípade ústavný súd rozhodol, že sťažovateľmi označené základné práva zaručené v ústave a práva zaručené v dohovore a dodatkovom protokole porušené neboli, uvedenými návrhmi sa pri svojom rozhodovaní už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2008